

Сеҳргар ва ғулом қиссаси

الساحر والغلام

[الأوزبكي - Uzbek - Ўзбекча]

Усмон Ҳаким

2009 - 1430

islamhouse.com

الساحر والغلام

« باللغة الأوزبكية »

عثمان حكيم

2009 - 1430

islamhouse.com

Ислом Нури

Болалар учун

Шоҳ ва гулом

Сухайб розияллоху анхудан ривоят қилинадики, Расулulloх соллаллоху алайхи ва саллам айтдилар: "Сизлардан олдин яшаб ўтганларда бир шоҳ бўлиб унинг хизматида бир сеҳргар бор эди. (Изоҳ: Бу шоҳ золим эди. У ўзини роб-худоман деб даъво қиларди. Ўзига бўйсунмаган кишиларни сеҳргари билан кўрkitар эди). У сеҳргар қариб қолган шоҳга деди: "Энди мен қариб қолдим. Менга бирон бир зукко гулом-ёш болани юборинг, мен унга сеҳрни ўргатай". Шоҳ бир гуломни сеҳр илмини ўрганиши учун унинг хузурига юборди. Гулом сеҳргарнинг уйига бораётганида бир роҳиб (ибодат учун узлатга чиққан одам)нинг олдидан ўтар эди. Қунларнинг бирида гулом роҳибнинг олдига ўтириб, унинг сўзларини тинглади ва бу сўзлар унга ёқиб қолди. Шундан кейин ҳар гал гулом сеҳргарга бораётганида шу роҳиб олдига тўхтар ва у билан ўтирар эди. Сеҳргарнинг олдига келганида эса, сеҳргар уни кеч қолгани учун урар эди. Гулом буни роҳибга шикоят қилди. Роҳиб унга: "агар сеҳргардан кўрксанг, мени уйда ушлаб қолишди, дегин. Уйдагиларингдан кўрксанг, мени сеҳргар ушлаб қолди, деб айт", деди.

У мана шу зайдда бориб қелар эди. Қунларнинг бирида унинг йўлидан қатта бир хайвон чиқиб қолди. Бу хайвон одамлар йўлини тўсиб қўйиб, уларни ўтишга қўймаётган экан. Гулом ўзига ўзи деди: "Бугун мен ким афзалроқ эканлигини билиб оламан, сеҳргарми, роҳибми?". Сўнгра у қўлига бир тошни олиб: "Эй Аллоҳ, агар Сенга роҳибнинг ишлари сеҳргарнинг ишларидан кўра севиқлироқ бўлса, бу хайвонни ўлдир ва одамлар бемалол ўтиб кетсинлар!", деб тошни хайвонга отди ва хайвон шу захоти ўлди. Одамлар йўлларида давом этдилар. Кейин гулом роҳибга келиб бўлган воқеанинг хабарини берди. Роҳиб унга деди: "Ўғлим, бугун сен мендан ўзиб кетдинг, чунки мен сен етган мартабангни кўрмоқдаман. Шубҳасиз, сен яқин қунларда синовларга дуч қеласан. Агар синовларга дуч қелсанг мени (устозинг эканлигимни) айтиб қўйма".

Гулом тугма кўр, мохов (пес) ва бошқа қасалликларни даволай бошлади. Бу нарса шоҳнинг яқин (аъён, вазир)ларидан бўлган кўзлари кўр бўлиб қолган киши эшитиб қолди. У кўпгина совгалар олиб, гуломнинг олдига келиб айтдики: "Агар сен менга шифо берсанг, мана буларнинг барчаси сеники бўлади". Гулом унга жавобан деди: "мен ҳеч қимга шифо бера олмайман – шифони факат Буюк Аллоҳгина беради. Агар сен Аллоҳга иймон қелтирсанг, мен Аллоҳга дуо қиламан, сенга шифо беради". Шунда у Аллоҳга иймон қелтирди ва Аллоҳ Таоло унга шифо берди. Кейин эса у одатига кўра шоҳнинг хузурига келиб ўтирди. Шоҳ ундан: "Қим сенинг кўзингни очди?" деб сўради. У: "Роббим" деди. Шоҳ: "Нима, сенинг мендан бошқа ҳам Роббинг борми?" деб сўради. У: "Менинг Роббим ва сенинг Роббинг - Аллоҳ", деди. Шунда шоҳ уни ушлаб қаттиқ қийноққа солди ва ниҳоят у гуломни айтиб қўйди. Гуломни шоҳ олдига қелтирилди. Шоҳ унга деди: "Эй ўғилгинам, сен сеҳр илмида шу даражада қучайибсанки, тугма кўрларни ва моховларни даволайган эмишсан. Бунга жавобан гулом деди: "Мен ҳеч қимга шифо бера олмайман – факатгина Буюк Аллоҳ шифо беради". Шунда шоҳ уни азоблай бошлади. Азоблайверди, азоблайверди ва ниҳоят у роҳибни айтиб қўйди.

Кейин унинг олдига роҳиб қелтирилди ва унга: "Динингдан қайт!" дейилди. У эса рад қилди. Шунда подшоҳ аррани олиб қелишни буюрди, аррани роҳиб бошининг ўртасига қўйишди-да, арралай бошладилар қаттоқи роҳиб иккига бўлиниб ерга қулади. Шундан сўнг шоҳ хузурига унинг (кўзи очилган) яқинини олиб қелишди. Унга ҳам: "Динингдан қайт" деб айтилди. Бирок у ҳам рад этди. Шунда аррани унинг боши ўртасига қўйиб, тоқи унинг

танаси иккига бўлиниб ерга тушгунича арралашди. Сўнгра шох олдига гулом келтирилди ва унга хам: “Динингдан кайт!” дейилди. У хам бош тортди. Шунда шох бир нечта хизматчиларига уни топшириб: “Фалон токка уни олиб чиқинглар ва чўккисига етганингларда, агар у динидан кайтса кайтди, йўкса, уни пастга ташлаб юборинглар!” деди.

Улар гуломни айтилган жойга олиб боришди ва уни токка олиб чиқишди. У: “Эй Аллох, Ўзинг хохлаган нарса билан мени улардан куткар!” деди. Шунда тоғ силкиниб улар пастга кулаб тушишди. Гулом эса шох олдига келди. Шох сўради: “Сен билан бирга бўлганларга нима килди?” Гулом айтдики: “Буюк Аллох мени улардан куткарди!” Шунда шох бошқа хизматчиларига уни топшириб: “Уни кемага ўткизиб денгиз ўртасига олиб боринглар. Агар у динидан кайтса кайтди, йўкса уни сувга ташланглар!”, деди. Улар уни буюрилган жойга етказишди. У ерда гулом дуо килди: “Эй Аллох, Ўзинг хохлаган нарса билан мени улардан куткар!” Шу пайт кема ағдарилди ва шох хизматчилари чўкиб кетдилар. Гулом эса яна шох олдига келди. Шох: “Сен билан бирга бўлганларга нима килди?” деб сўради Гулом жавоб берди: “Аллох таоло мени улардан куткарди!”, сўнгра шохга айтдики: “Мен сенга буюрадиган ишни килмагунингча, мени ўлдира олмайсан!” Шох сўрадики: “У нима экан?” Гулом жавоб берди: “Одамларни бир майдонда йиг, мени дарахт танасига богла. Кейин эса менинг ўқдонимдан бир дона ўкни олиб камон (ёй) ўртасига кўйиб: “Шу гуломнинг Роббиси бўлмиш Аллох номи билан!” деб айтиб от. Ана шундагина сен мени ўлдира оласан.

Подшоҳ одамларни кенг бир майдонга йигиб гуломни дарахт танасига боғлади, унинг ўқдонидан бир дона ўкни олди, камоннинг ўртасига кўйиб: “Шу гуломнинг Роббиси бўлмиш Аллох номи билан!”, деб айтиб отганди, ўк (гуломнинг) чаккасига тегди. У чаккасини ушлаб ўлди. Шунда одамлар: “Биз гуломнинг Роббисига иймон келтирдик!”, “Биз гуломнинг Роббисига иймон келтирдик!”, “Биз гуломнинг Роббисига иймон келтирдик!” дейишди. Сўнгра шохнинг олдига аъёнлари келиб: “Ана энди нима дейсиз?! Аллохга касам ичиб айтамызми, сиз эҳтиёт бўлган иш юзага келди – одамлар иймон келтиришди!” дейишди. Шунда шох шаҳар дарвозалари олдида чуқур хандаклар казишни буюрди. Хандаклар казилиб, ичларига ўтлар ёкилди. Сўнгра шох: “Ким динидан кайтмаса, уни ўтга ташланглар!” деди. Миршаб (мелиса)лар унинг буйругини астойдил бажаришга киришдилар. Навбат кўлида ёш гўдаги бор бир аёлга келганда у аёл ўтга тушишдан ўзини олиб кочди, шунда гўдак тилга кириб унга деди: “Онажон, сабр килинг, албатта, сиз ҳақ узрасиз!”

Имом Муслим ривояти

Ушбу тарихий киссадан кўйидаги фойдаларни олишимиз мумкин:

1. Бирон киши ҳақ динни таълим олаётган бўлса, бунга унинг уйдагилари ва бошқалар қарши бўлсалар уларга то улар бу ҳақни тушунгунларигача ёлгон сўзлашининг мумкинлиги. Буни роҳибнинг ушбу сўзларидан олинади: *“Роҳиб унга: “агар сеҳргардан кўрксанг, мени уйда ушлаб қолишди, дегин. Уйдагиларингдан кўрксанг, мени сеҳргар ушлаб қолди, деб айт”.*

2. Оллох таоло солих кишиларни яхши кўриши ва сеҳргар, фолбин ва азайимхонларнинг ишларини ёқтирмаслиги. Буни гуломнинг ушбу сўзларидан олинади: *“Эй Аллох, агар Сенга роҳибнинг ишлари сеҳргарнинг ишларидан кўра севиклироқ бўлса, бу хайвонни ўлдир ва одамлар бемалол ўтиб кетсинлар!”, деб тошни хайвонга отди ва хайвон шу захоти ўлди.”*

3. Мўъмин иймонига ва амалига яраша мусибатларга мубтало бўлади. Буни роҳибнинг гуломга айтган мана бу сўзларидан олинади: *“Ўғлим, бугун сен мендан ўзиб кетдинг, чунки мен сен етган мартабангни кўрмоқдаман. Шубҳасиз, сен яқин кунларда синовларга дуч келасан”.*

4. Кишининг бошига кийинчиликлар тушганда хакни ўргатган устозлари ва биродарларини айтиб қўймаслик. Буни ҳам рохибнинг сўзидан олинади: *"Агар синовларга дуч келсанг мени (устозинг эканлигимни) айтиб қўйма"*.

5. Киши мен ундай кила оламан, бундай кила оламан демаслиги балки, агар Оллох мени буларга кодир килсагина кила оламан деб ишнинг барчасини Оллохга кайтариши кераклиги. Чунки биз факат Оллох хоҳлаган нарсанигина Унинг мадади билан кила оламиз. Буни гуломнинг мана бу сўзларидан олинади: *"мен ҳеч кимга шифо бера олмайман – шифони факат Буюк Аллохгина беради"*.

6. Киши золимлар қўлига тушиб колса ва улар уни динидан кайтармокчи бўлсалар, улардан кутулиш йўли колмаса жонни фидо қилиш. Бу рохиб ва кўзи очилган шохнинг яқини килган ишдан олинади: *"Динингдан кайт!" дейилди. У эса рад килди. Шунда подшоҳ аррани олиб келишни буюрди, аррани рохиб бошининг ўртасига қўйишиди-да, арралай бошладилар хаттоки рохиб иккига бўлиниб ерга кулади"*.

7. Оллохга ихлос билан дуо қилинса албатта Оллох таоло дуони ижобат қилади. Бунга гуломнинг дуолари далилдир: *"Эй Аллох, Ўзинг хоҳлаган нарса билан мени улардан куткар!"*

8. Оллох йўлига чакирувчи даъватчи иложи бўлса хаттоки ўлими билан ҳам кўпчиликнинг хидоятига сабабчи бўлсин. Бу ҳам гуломнинг ўлимида акс этгандир: *"Подшоҳ одамларни кенг бир майдонга йиғиб гуломни дарахт танасига боглади, унинг ўқдонидан бир дона ўқни олди, камоннинг ўртасига қўйиб: "Шу гуломнинг Роббиси бўлмиш Аллох номи билан!", деб айтиб отганди, ўқ (гуломнинг) чаккасига тегди. У чаккасини ушлаб ўлди. Шунда одамлар: "Биз гуломнинг Роббисига иймон келтирдик!", "Биз гуломнинг Роббисига иймон келтирдик!", "Биз гуломнинг Роббисига иймон келтирдик!" дейишиди."*

9. Агар подшоҳ золим бўлса унинг атрофидагилари ундан кўра маккоррок бўлишлари: *"Сўнгра шохнинг олдига аъёнлари келиб: "Ана энди нима дейсиз?! Аллохга қасам ичиб айтамызми, сиз эҳтиёт бўлган иш юзага келди – одамлар иймон келтиришиди!"*

10. Тарихда ҳам золим подшоҳларнинг ёрдамчилари миршаблар экани: *"Ким динидан кайтмаса, уни ўтга ташланглар!" деди. Миршаб (мелиса)лар унинг буйругини астойдил бажаришига киришдилар"*.

11. Ёши катта аклли кишилар гоҳида хақиқат билан ноҳақлик ўртасини ажратолмай иккиланиб колганларида ёш-гўдақлар уларга ҳақ нималигини таъкидлаб, тушунтириб қўйишларининг мумкинлиги ва "ҳамиша ота-боболарники тўғри ёшларники хато" деган коиданинг ҳатолиги: *"Навбат қўлида ёш гўдаги бор бир аёлга келганда у аёл ўтга тушишдан ўзини олиб қочди, шунда гўдақ тилга кириб унга деди: "Онажон, сабр қилинг, албатта, сиз ҳақ узрасиз!"*

Оллох таоло барчаларимизга фойдали илмлар ато этсин!